

Súčty a súčiny.

- 1) Dokážte, že ak p je celé číslo, m nezáporné celé číslo a pre každé $i = p, p+1, \dots, p+m$ platí $0 \leq a_i \leq b_i$, tak

$$\prod_{i=p}^{p+m} a_i \leq \prod_{i=p}^{p+m} b_i .$$

Kedy platí ostrá nerovnosť? (Návod: Postupujte indukciou. Nenapodobňujte dôkaz vety 4.2.)

- 2) Dokážte, že $\prod_{i=0}^n \left(1 - \frac{x^{2^i}}{2}\right) \geq 1 - x + \frac{x}{2^{n+1}}$, pre každé $x \in \langle 0, 1 \rangle$ a každé $n=0, 1, 2, \dots$

- 3) Dokážte, že pre každé $n = 1, 2, \dots$ a pre $x_j > 0$, kde $j = 1, 2, \dots, n$, platí

$$\prod_{j=1}^n (1 + x_j) > 1 + \sum_{j=1}^n x_j$$

- 4) Dokážte, že

$$\frac{m}{x} + x^m \geq m + 1$$

pre každé $x > 0$ a každé $m = 0, 1, 2, \dots$ (Návod: $mx^{-1} + x^m - (m+1) = x^{-1} (x^{m+1} - (m+1)x + m)$; potom použite cvičenie 12 state 2, pričom $n = m + 1$, $a + x$, $b = 1$.)

- 5) Ukážte, že ak m, n sú nezáporné celé čísla, tak

$$\binom{n}{m} = \frac{\prod_{j=0}^{m-1} (n-j)}{m!}$$

- 6) Dokážte, že

$$\binom{n}{k} = \frac{n}{k} \binom{n-1}{k-1} = \frac{n}{n-k} \binom{n-1}{k} = \frac{n-k+1}{k} \binom{n}{k-1}$$

a určte, pre ktoré n, k má ten vzorec zmysel.

- 7) Nájdite n , pre ktoré $\binom{n}{3} = 8 \binom{n}{2}$.

- 8) Overte rovnosť

$$\binom{23}{0} + \binom{23}{1} + \binom{23}{2} + \binom{23}{3} = 2^{11}$$

a pomocou nej nájdite prvočinitele čísla $2^{11} - 1$.

9) Dokážte, že $\binom{2^n}{m}$ je párne pre každé $m = 1, 2, \dots, 2^n - 1$ a každé $n = 1, 2, 3, \dots$. Nájdite

také párne k , že pre niektoré $m = 1, 2, \dots, k - 1$ číslo $\binom{k}{m}$ nie je párne.

10) Ukážte, že ak p je prvočíslo, tak p delí $\binom{p}{m}$, $m = 1, 2, \dots, p-1$.

11) Dokážte, že ak $m < n$, $0 < k \leq m$, tak $\binom{m}{k} < \binom{n}{k}$.

12) Ukážte, že
$$\sum_{j=0}^n \binom{n}{j}^2 = \binom{2n}{n}$$

pre každé $n = 0, 1, 2, \dots$ (Návod: (5.6).z kapitoly VII.5)

13) Dokážte že
$$\sum_{j=0}^n \frac{(2n)!}{(j!)^2 ((n-j)!)^2} = \binom{2n}{n}^2$$

pre $n = 0, 1, 2, \dots$ (Návod: Cvičenie 12 tejto série.)

14) Dokážte, že platí pre ľubovoľné celé čísla $n \geq 1$, $m \geq 0$. (Návod: Pri indukcii vzhľadom na

m využite, že $\binom{n}{0} = \binom{n-1}{0}$ a (5.3).)

15) Dokážte, že
$$\sum_{j=0}^m \binom{i+n-1}{n-1} = \binom{n+m}{n}$$

pre ľubovoľné celé $n \geq 1$, $m \geq 0$. (Návod: Indukciou vzhľadom na m , využite pritom

$\binom{n-1}{n-n} = \binom{n}{n}$ a vzorec (5.3).),

16) Odvodte výsledok cvičenia 15 z cvičenia 14 tejto série.

17) Uďte výsledne, pre ktoré celé čísla k, m, n platia vzorce (5.4) a(5.5) z kapitoly VII.5.

18) Dokážte, že
$$\binom{k}{m} \binom{m}{n} \binom{n}{p} = \binom{k}{p} \binom{k-p}{n-p} \binom{k-n}{m-n}$$

pre ľubovoľné také k, m, n, p , že všetky uvedené binomické koeficienty sú definované. Výsledne uďte, pre ktoré.

15) Dokážte, že
$$\binom{k}{m} \binom{m}{n} \binom{n}{p} \binom{p}{r} = \binom{k}{r} \binom{k-r}{p-r} \binom{k-p}{n-p} \binom{k-n}{m-n}$$

pre ľubovoľné také celé čísla k, m, n, p, r , že všetky napísané binomické koeficienty sú definované.

16) Všimnite si, ako medzi sebou súvisia (5.5) z kapitoly VII.5, cvičenie 18, cvičenie 19 tejto série,... .Urobte nasledujúci krok.

17) Nech $k \geq 1, j \geq 1$ sú celé čísla. Nech $r_i, i = 1, 2, \dots, j$ sú také celé čísla, že $r_i \leq r_{i+1} \leq k$ pre všetky $i = 1, 2, \dots, j - 1$ a nech $r_{j+1} = 0$.

Potom

$$\binom{k}{r_1} \prod_{i=1}^{j-1} \binom{r_i}{r_{i+1}} = \prod_{i=0}^{j-1} \binom{k - r_{j+1-i}}{r_{j-1} - r_{j+1-i}}.$$

18) Napíšte (6.2) pre $n = 6, 7, 8, 9, 10$. Rozšírte z toho dôvodu Pascalov trojuholník a vyčítajte z neho potrebné koeficienty.

19) Ukážte, že

$$\sum_{i=0}^n \binom{n}{i} = 2^n, \quad \sum_{i=0}^n (-1)^i \binom{n}{i} = 0$$

pre každé $n = 1, 2, 3, \dots$. Čo sa stane, keď $n = 0$?

20) Ukážte, že pre $n = 0, 1, 2, \dots$ platí

$$\sum_{i=0}^n 2^i \binom{n}{i} = 3^n, \quad \sum_{i=0}^n (-1)^i 2^i \binom{n}{i} = (-1)^n.$$